

HUMAN RIGHTS ACTION | AKCIJA ZA LJUDSKA PRAVA

Tužilački savjet Crne Gore

Gospođa Tatjana Begović, predsjednica

Podgorica, 9. 1. 2024.

Predmet: Zaboravljeni predmeti u ODT Podgorica i utvrđivanje odgovornosti

Poštovana gospođo Begović,

u ime Akcije za ljudska prava (*Human Right Action – HRA*) Vama i kolegama i koleginicama u Tužilačkom savjetu želim srećnu i uspješnu 2024. godinu i zahvaljujem na dosadašnjoj pažnji i saradnji.

Obraćamo se povodom skandaloznih propusta u Osnovnom državnom tužilaštvu (ODT) u Podgorici, koji su doveli do toga da je **više od tri i po hiljade predmeta godinama „zaboravljeno“ u fiokama tog tužilaštva**, o čemu je nedavno i javno govorio rukovodilac ODT u Podgorici, Duško Milanović. Konstataciju novinarka *Vijesti*, Jelene Jovanović - da je na sjednici Tužilačkog savjeta saopšteno da je najmanje hiljadu nerasvjetljenih „živih“ predmeta tavorilo godinama u arhivi ODT-a u Podgorici, a da niko od tužilaca nikada nije bio zadužen da radi na njima¹ - gospodin Milanović je ovako komentarisao:

Radi se o brojci od preko tri i po hiljade predmeta, koji su zavedeni u odgovarajući upisnik, ali zbog napredovanja državnih tužilaca koji su ih inicijalno zaduživali, odlaska u penzije i na druga radna mjesta, ti predmeti od strane tadašnjih rukovodilaca nijesu dodijeljivani u rad drugim tužiocima i u upisniku su imali status nezavršenih predmeta, radi čega sam dodijelio ove predmete državnim tužiocima i dao im nalog da hitno preduzimaju radnje da se spriječi zastarjelost u onim predmetima u kojima još nije nastupila, a da u predmetima u kojima je nastupila zastarjelost krivičnog gonjenja donesu odluku o tome i uredno obavijeste oštećene stranke, kao i policiju, ukoliko je podnosilac prijava. U pogledu odgovornosti, mislim da je to

¹ Intervju Duško Milanović: Trka sa vremenom za 3.500 predmeta, portal *Vijesti*, 3. .1 2024, dostupno na: https://www.vijesti.me/vijesti/crna-hronika/688526/intervju-dusko-milanovic-trka-sa-vremenom-za-3500-predmeta?utm_campaign=vijesti_share_counter&utm_medium=app_ios&utm_source=vijesti_ios.

sada gotovo neizvodljivo utvrditi, a posebno sankcionisati, ali ta odgovornost nikako ne može da stoji na teret državnim tužiocima kojima su sada dodijeljeni predmeti.

Budući da dijelimo stav da je nezakonito i neprihvatljivo da državno tužilaštvo propusti da postupa u preko tri i po hiljade predmeta i to godinama, ohrabruje nas brza reakcija Tužilačkog savjeta da **sprovede provjeru** zaduživanja ovim predmetima kako u Osnovnom državnom tužilaštvu u Podgorici, tako i u svim ostalim tužilaštvima, odnosno da objektivno utvrdi u koliko predmeta je nastupila zastarjelost zbog nepostupanja.

Dodatno, smatramo da je neophodno ispitati i ko je sve od tužilaca ranije bio zadužen tim predmetima, i za vrijeme čijeg mandata kao rukovodioca, jer **ispitivanje i utvrđivanje odgovornosti u ovoj stvari ne bi smjelo biti olako odbačeno, kako sugeriše gospodin Milanović. Višegodišnje nepostupanje u predmetima treba sagledati ne samo kao profesionalni nemar, tj. teži disciplinski prekršaj državnog tužioca² i krivično djelo nesavjestan rad u službi (iz čl. 417 KZCG) na strani rukovodilaca tužilaštva, već i u kontekstu korupcije, kao krivična djela primanje mita (čl. 423 KZCG), zloupotreba službenog položaja (čl. 416 KZCG), protivzakonit uticaj (čl. 422 KZCG) i pomoć izvršiocima krivičnih djela (čl. 387 KZCG).** U protivnom, već poljuljano povjerenje u crnogorsko pravosuđe biće urušeno, s posebno negativnim posljedicama po pregovore o pridruživanju EU.

Podsjećamo da je HRA u svojim dosadašnjim izvještajima ukazivala na zabrinjavajuće podatke iz izvještaja o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva u periodu od 2015. do 2020. godine o broju krivičnih prijava koje su odbačene zbog nastupanja zastarjelosti krivičnog gonjenja.³ Taj broj je bio izuzetno veliki, 1700 u 2016. godini i 789 u 2020. godini. Takođe smo ukazivali na nedostatak informacija u izvještajima o radu Državnog tužilaštva o ukupnom broju predmeta u kojima je u kasnijoj fazi postupka nastupila zastarjelost krivičnog gonjenja. Izvještaj o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva za 2021. godinu sadržao je i manje podataka nego prethodni izvještaji.⁴ Iako su na zahtjev Tužilačkog savjeta u Izvještaj o radu za 2021. godinu dodati podaci o tome da su zbog nastupanja zastarjelosti krivičnog gonjenja, odbačene 53 krivične prijave i da je u svakom slučaju zastarjelost nastupila prije podnošenja krivičnih prijava, ispostavilo se da oni nijesu bili tačni⁵. U svakom slučaju, izostala je temeljna provjera razloga nastupanja zastarjelosti krivičnog gonjenja u tom veoma velikom broju predmeta iz prethodnih godina. Na to sada podsjećamo pokušavajući da spriječimo da se na isti način (ne)postupa i u

² Kada državni tužilac bez opravdanog razloga ne postupa u predmetima u zakonom propisanim rokovima (rokovi za postupanje po krivičnim prijavama su mjesec dana, 3 mjeseca i 6 mjeseci) pa usljed toga nastupi zastarjelost i druge zakonom propisane posljedice, radi se o težem disciplinskom prekršaju – čl. 108, st. 3, tač. 1 Zakona o Državnom tužilaštvu.

³ “Analiza postupaka izbora, napredovanja i utvrđivanja odgovornosti državnih tužilaca u Crnoj Gori 2020–2021“, str. 82–85, Akcija za ljudska prava, novembar 2021, str. 37 i Izvještaj o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva za 2021. godinu, str. 55, 31.3.2022. Radi se o podatku iz tačke 4.1. Izvještaja koji je dodat na zahtjev članova novog sastava Tužilačkog savjeta. Izvještaj je dostupan na sajtu Skupštine Crne Gore:

<chrome-extension://efaidnbmninnbpcjpcglclefindmkaj/https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/447/2806-16203-00-72-22-8.pdf>

⁴ “Analiza postupaka izbora, napredovanja i utvrđivanja odgovornosti državnih tužilaca u Crnoj Gori u 2022. godini“, op.cit, str. 37-38.

⁵ *Ibid*, str. 38.

ovom slučaju. **Državno tužilaštvo mora dosljedno dokazati sposobnost da utvrđuje disciplinsku i krivičnu odgovornost i u sopstvenim redovima.**

Molimo vas da osigurate detaljnu istragu kako bi se prije svega objektivno utvrdila razmjera štete, kako u ODT Podgorica, tako i u ostalim tužilaštvima. Takođe, očekujemo da se Specijalno državno tužilaštvo zaduži da istraži odgovornost nadležnih rukovodilaca za gore navedena djela zloupotrebe službenog položaja i korupcije.

Imajući u vidu da je Tužilački savjet 20. oktobra 2023. godine već postavio rok od dva mjeseca za dostavljanje izvještaja (uključujući broj predmeta, ime i prezime nadležnog tužioca i datum kada je zadužen predmetom) o neriješenim predmetima koji se odnose na događaje prije 2019. godine (za osnovna tužilaštva) odnosno 2013. (za viša tužilaštva i SDT),⁶ a s obzirom na to da je dati rok već istekao, apelujemo da bar zaključke tog izvještaja učinite javno dostupnim.

Srdačan pozdrav,

Tea Gorjanc Prelević
izvršna direktorica

⁶ Zapisnik sa XIX sjednice Tužilačkog savjeta održane 20. oktobra 2023. godine, TS br. 599/2023 od 20.10. 2023.